

דברי חכפר

ישראל במלחמה

גיליון מס. 2818 * יט' אדר ב' תשפ"ד * 29 מרץ 2024

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

מה יפית האביב

1. האביב כבר כאן. ללא ספק. פורח, ירוק, מאיר את הנשמה וקצר. מדי. עוצר נשימה לראות איך למרות הטינופת, הרשעות והאיוולת המציפות אותנו עכשיו יחד עם חוק ההשתמטות המטומטם, הוא פורץ לו ככה בלי לבקש רשות ובלי לנהל משא ומתן. עם אף אחד. רק בא בכל העוז והחוצפה שניחן בהם מהטבע ומשתרר על הכול.

2. כשהיינו ילדים למדנו לשיר בכיתה את 'מה יפית האביב' שחיבר יוסף אחאי ממייסדי קיבוץ נצר סירני. מה יפית האביב בשדה באחו הציצים יפרחו, צהלת חיים סביב מה יפית, האביב!

3. הלחן עממי. כך נאמר לנו, שזה בעצם אומר שהוא גנוב. רק אחר כך, כעבור שנים התברר לי שכתב אותו אחד יוהן אברהם פטר שולץ במאה ה-17. נדמה לי שאפילו שרנו את זה בשני קולות. ועל אף הזיופים הקשים שעלו בשיא ההתרונות, אי שם בכיתה הקטנה בשלהי שנות החמישים, אני זוכר שמאוד מאוד אהבתי את השיר. תמיד הציף בי שפע של דימויים מהטבע.

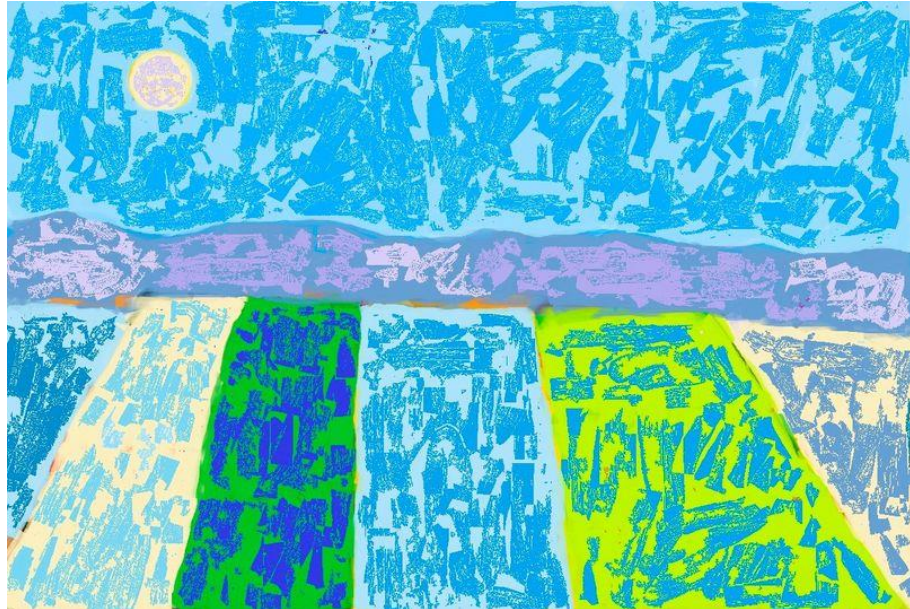
4. היום הוא כבר נהפך בתודעתי למייצג של תקופה. של אביב. ושל ילדות תמימה ולא נגועה. ממש כמו האביב עצמו שבעוד דקה הוא כבר היה כלא היה כאן.

מה יפית האביב | יוסף אחאי

מה יפית, האביב!
בשדה, באחו,
הציצים יפרחו:
צהלת חיים סביב
מה יפית, האביב!
מה נעמית, האביב!

מה יפית, בקר אור!
כל ענף, כל עשב,
יגמעו טל כסף,
ישתו טל, יפיצו מור
מה יפית, בקר אור!
מה נעמית, בקר אור!

מה יפית, העולם!
 ים דגן פתוח,
 ים גלים ברוח,
 ומאירים פני אגם.
 מה יפית, העולם!
 מה נעמית, העולם!

על השתיקה

1. ובמעבר חד לכמה דברים בעניין שתיקת בני אדם נוכח מעשי עוול קטנים כגדולים המתרחשים לא רחוק מהם. ומעניין שכלל שהמרחק גדל מבחינה גאוגרפית, כן גדלה היכולה שלהם להגיב.
2. כי בינינו, תמיד קל יותר להרחיק עדות ולהזדעזע מדברים נוראיים שמתרחשים אי שם הרחק הרחק מאיתנו ואפילו להודות בכך ש"כמה זה נורא". אך בה בעת להיות עיוורים כאשר אותם דברים מתרחשים בחצר האחורית שלנו. או אפילו גם בכניסה.
3. וקצת בהקשר אחר, ואולי בעצם לא כל כך אחר. אחד השותקים הגדולים בתרבות האנושית נוצר בשנת 1880 על ידי הפסל אוגוסט רודן. הפסל המרשים "האיש החושב" או ההוגה, יושב כך ושותק כבר 144 שנים. הוא שותק כך כבר בפסל המקורי, ובאלפי העותקים שנעשו אחר כך.
4. הוא שתק כאשר האנושות עברה מהמאה התשע עשרה למאה העשרים. הוא שתק כאשר מיליונים נהרגו במלחמת העולם הראשונה. ואחר כך המשיך לשתוק כאשר נרצחו שוב מיליונים במלחמת העולם השנייה.

5. הוא ישב ושתק כאשר הגרמנים שרפו את סבתא וסבא שלי משני הצדדים במשרפות. הוא שתק כאשר האמריקאים הטילו את הפצצות על הירושמה ונגסקי והפציצו את דרזדן. והוא ממשיך לשתוק כך גם היום. רק יושב סנטרו שעון על כף ידו השרירית, מצחו הקשה מכווץ ואיננו אומר כלום על כלום. ובכל זאת הוא נחשב לסמל התבונה האנושית. כי הוא שותק.

6. ואחרי שאמרנו את כל הדברים האלה ונשארנו בחיים, מגלה לנו הפילוסוף לודוויג ויטגנשטיין ש"על מה שאי אפשר לדבר עליו, על אודותיו יש לשתוק." ואם ויטגנשטיין צודק, נעשה די ברור מדוע האיש החושב שותק ואינו אומר דבר.

7. גרסה שלי לאיש החושב, ואני מאוד מקווה שאוגוסט רודן יסלח לי שהושבתי אותו על אסלה והוספתי לו ציפור...

דון קישוט וסנשו פנשה

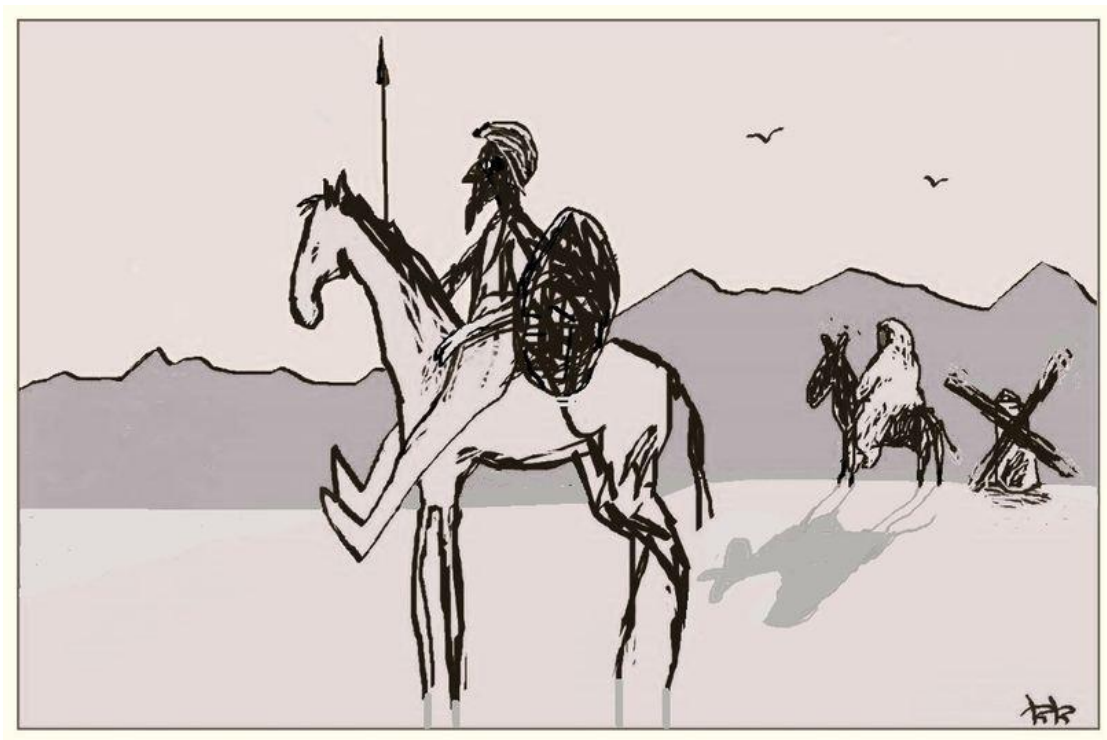
1. אין זיכרון שהזמן לא מוחק, כפי שאין כאב שהמוות איננו מסלק" (מיגל דה סרוואנטס 'דון קישוט')

2. געגועי לדון קישוט האביר בן דמות היגון וסנשו פנשה מלווהו הנאמן. מישהו שיתער באומץ ובלי חשבון של רווח והפסד על תחנות הרוח, שהרוח הנושבת מהן מבלעת את חיינו ומרסקת בדרך כל ערך שקיים ועומד על כרעי תרנגולת, כדי לברוא עולם מסויט ובלתי אפשרי לקיום חברתי אנושי אמפתי.

3. גם גנץ ואייזנקוט הם סוג של דון קישוט וסנשו פנשה. אבל הם אפשריים רק בגבולות ההתאמה של המבנה הפיזי. הם אינם כושלים מספיק בהבנת המציאות עד כדי הסתערות בניסיון לשנותה. הם סוג של דון קישוט וסנשו שמנסים "להשפיע מבפנים". ובכך בעצם הם רק מחזקים את תחנות הרוח של הבלהה.

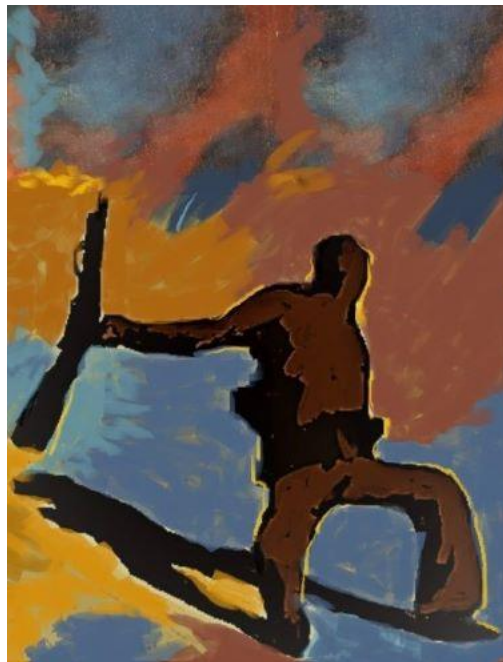
4. אין מה לעשות. כל דור מקבל את דון קישוט וסנשו פנשה שהוא ראוי להם. וגם אנחנו זכינו. בלשון המעטה. איך אומרים, נפלו על הדור הלא נכון של דון קישוט וסנשו פנשה.

5. סקיצה אחת, מיני רבות, לדון קישוט וסנשו פנשה

סוף הנפילה | גרסת ח'אן יונס

אם נער נופל בח'אן יונס באמצע הלילה
רק הוריו יכולים להרים אותו.
אביו ואמו מופיעים אצלו באמצע הלילה
ונוגעים בנער ומפיגים את יסוריו.
הוריו אינם מוחים על דמו השפוף
כי הדם אינו הנפש,
וכבר התרגלו לכה שדם שפוף
מכפר את האדמה הקדושה.
הוריו גוחנים אליו, מרמים את ראשו ומביטים בו.
בעיני הוריו הנער הוא ילד קטן.
הוא קם בכבדות על ארבע ורוצה ללכת,
ואז הוא מרגיש שיש לו כנפים לעוף.
עדין הנער מבלבל ואינו יודע
שנעים יותר לרחף מאשר לזחל בשקום.
הוריו מבקשים ללטף את ראשו
אבל הם מתמהמהים קמעא,
הם אינם רוצים להבהיל את הנער
באותות של אהבה.
אם נער נופל בח'אן יונס באמצע הלילה
רק אביו ואמו מכירים את סוף הנפילה.

לוחמות העבר עם לוחמות ההווה

מוזיאון בית חנה סנש שבשדות ים מוקדש להנצחת דמותה וסיפורה של המשוררת והצנחנית **חנה סנש** שהייתה חברת קיבוץ שדות ים לפני מותה. על רקע המלחמה בעזה מארגן המוזיאון תערוכה שהנושא שלה "לוחמות בעבר עם לוחמות ההווה". אוצרת התערוכה פנתה אלי בבקשה לצייר שתי עבודות. אחת של חנה סנש ואחת של לוחמת בצה"ל היום. בלוחמת ההווה בחרתי באור לבני בן יהודה, מג"דית של גדוד קרקל. שפיקדה על גדוד בזמן הלחימה בעזה.

• מדוע לא כל יום פורים

אמנם פורים הוא יום אחד בלבד בשנה (למחרת יש גם שושן פורים, אבל רק בערים שהייתה בהן או שיש בהן חומה, כמו ירושלים. אבל אנחנו כמו ילדים, אשר חוגגים את יום הולדתם במשך שבוע לפחות, אנחנו לא ממצים את החג ביום אחד בלבד, וכך הייתה לנו עדלאידע מרהיבה, מסיבה למבוגרים מוצלחת ביותר (התפאורה לבדה הייתה מרשימה ביותר!), ועוד חגיגות לילדים ולמבוגרים וקריאת המגילה המסורתית שלנו. בקיצור, כמו שאמר צ'רצ'יל: "מעולם לא היו רבים כל כך חייבים הרבה כל כך למעטים כל כך" ובעצם העושים במלאכה לא היו מעטים כל כך אבל הם עשו עבודה נהדרת.

• חדשות מקבוצת הסורגות והסורג

עם התקרב האביב סיימנו סריגת למעלה ממאה כובעים לחיילים. כמה מהכובעים נשארו בכפר הנשיא אצל חברי כתת הכוננות והאחרים הגיעו לכל המקומות בהם משרתים חיילינו.

חוץ מהכובעים לחיילים, סרגנו גם כובעים לילדים בגדלים שונים והצענו אותם

למכירה. בכסף שקבלנו קנינו צמר, שממנו התחלנו לסרוג כובעים לתינוקות בני יומם, שנולדו במחלקת היולדות במרכז הרפואי ז'ו בצפת. אשת הקשר שלנו עם הפגייה היא קרול בילגורי, אשר משלבת את הפעילות הזאת עם ההתנדבות השבועית שלה בבית החולים. עד כה סרגנו למעלה מארבעים כובעים, ולכל כובע אנו מוסיפות פתק ברכה שעיצבה עבורנו רננה חייט המדהימה. כפי שתראו הברכה מנוסחת גם בעברית וגם בערבית.

על מנת לממן את רכישת הצמר לכובעים נוספים, אנחנו מתחילות גם למכור כובעים לתינוקות. זאת הזדמנות לקנות מתנות לחברים ולקרובי משפחה שנולדו להם תינוקות לאחרונה. אפשר לפנות אלינו לשם רכישת הכובעים.

כמו כן, אם יש לכם בבית שאריות צמר דק, נשמח לקבל אותן כדי להמשיך את הפעולה.

• לא צריך לצאת מהבית

כשבאה עלינו הקורונה והיינו מרותקים לבית, התחלנו להתחבר אל העולם באמצעות הזום. פתאום אפשר היה להגיע להרצאות בתל-אביב מבלי לחלוץ את נעלי הבית. פתאום הגיעו טובי המרצים בארץ ובעולם, אלי הביתה. אני לומדת הרבה קורסים שקשורים למיינדפולנס, וקורסים במדעי היהדות ובספרות.

ומאז שפרצה אצלנו המלחמה, נוספה לנו מסגרת נוספת ללמידה, מבלי שנצטרך לעזוב את חצר הקיבוץ (בחורף צריך לנעול נעליים וללבוש מעיל), כי יש לנו כל כך הרבה הרצאות כאן בקיבוץ. הרבה מהן ממומנות על ידי המועצה האזורית, והרבה מהן ניתנות בהתנדבות.

הערב נכחתי בהרצאה של פרופסור אילנה פרנק, שהיא חוקרת ימים ואגמים. והיא ספרה על מסע של 30 יום בספינת מחקר גרמנית, עם קבוצה גדולה של מדענים מהארץ ומחו"ל. מטרת המחקר היא לבדוק את כל האספקטים של הים התיכון המזרחי, על מנת להבטיח לו ולנו עתיד אקולוגי טוב יותר, כי ללא הימים והאוקיינוסים אין לנו חיים, ומצבם של הימים מתדרדר מבחינה אקולוגית (זיהום, התחממות וכו').

ההרצאה הייתה מרתקת. תודה לאילנה, ותודה לנורית אורן, שלקחה על עצמה לארגן כל שבוע הרצאה "משלנו" כלומר הרצאות של בנים וחברים מכפר הנשיא.

• לאוהבי הספרים שבינינו

מפגש של אוהבי הספרים (בעברית, גם ספרים מתורגמים) יתקיים ביום שלישי 9.4 בשעה 17.00 במפגש.

מה נעשה במפגש?

כל משתתף יביא מהבית ספר בעברית שהוא ממליץ עליו ומוכן למסור אותו שאחרים יוכלו לקרוא אותו. אני אביא גם ספרים נוספים, כך שבכל מקרה יהיה מבחר.

במפגש, כל אחד בתורו יראה את הספר ויאמר עליו כמה משפטים, וגם מדוע הוא או היא ממליצים עליו. אחר כך כל משתתף יוכל לבחור ספר ולקחת אותו הביתה.

אם אתם רוצים רק להשאיל את הספר, אנא רשמו בתוכו את שמכם, כך שתוכלו לעקוב אחריו.

להתראות במפגש 9.4 בשעה 17.00

• מתכון לממרח גרעינים טבעוני (וכשר לפסח)

כדי להכין את הממרח צריך מטחנת קפה (או מטחנת תבלינים חשמלית) מכניסים למטחנה כף גרעיני דלעת וכף גרעיני חמניות קלופות, מעט מלח ומעט כמון.

טוחנים היטב ומעבירים לקופסת אחסון.

אפשר לחזור על פעולה זאת עוד פעמיים או שלוש (עדיף לא לטחון בבת אחת יותר מידי גרעינים, אלא אם כן מקפידים את מה שלא בשימוש).

לכל מנה של ממרח מערבבים 2 כפיות של הגרעינים הטוחנים עם מעט שמן (זית).

שבת שלום

מי ייתן ותשוב היימונט קסאו הקטנה בשלום הביתה,

מי ייתן וישובו כל החטופים והחטופות הביתה,

מי ייתן וישובו כל המפונים הביתה,

מי ייתן וישובו כל חיילינו הביתה,

מי ייתן וישרור שקט.

ולכל חברי המוסלמים אני מאחלת: רמדאן כרים.

ונאמר: אמן!

תמר וולפין

פורים 2024

תודה רבה רבה לכל מי שנתן יד כדי שנוכל לשמוח ולהנות בכל פעילויות פורים שהתקיימו בקיבוץ.

שירי מלחמת חרבות ברזל

הזמר והיוצר ישי ריבו, הוציא שיר חדש שעוסק בכאב וצמיחה "פורחים לשובם".

"חברים אהובים, מרגש אותי מאוד לשתף אתכם בשיר חדש, שעבורי - ממש כמו התקופה האחרונה - נושא בתוכו את הכאב אבל גם את הצמיחה. את האין, אבל גם את היש. ומעל לכל את האמונה שהכל עוד יתהפך לטובה", אמר ריבו.

הוא הוסיף "ראש חודש אדר היום, ובחוץ תחילתו של אביב מלבלב, הלוואי וכל מה שקמל יפרח שוב. ושבקרוב נשיר שיר חדש של גאולה שלמה."

פורחים לשובם

מילים ולחן: ישי ריבו

כל הדמעות הכאב
שבקעו מהלב
עוד יצמיחו עולם
שדות פרדסים של אמת
כלנית ושקד
יפרחו לשובם

כל מה שעברנו
בדרך גם טעינו
אבל בסוף למדנו
שלא נוכל לבד

כל מה שידענו
התברר שלא ידענו
ואיך מיום שמחתנו
אין לנו רגע דל

כל הדמעות הכאב
שבקעו מהלב
אז יצמיחו עולם
שדות פרדסים של אמת
כלנית ושקד
יפרחו לשובם

בוקר שמיני עצרת
בו הזמן עצר מלכת
שועלים חיבלו כרם
לקחו ת'גוף אך לא תצלם
ואז תוך כדי ההלם
הרבנו טוב הגדלנו חסד
גם ברזל וגם חרב
ותפילות בבית כנסת

עד שכל הדמעות הכאב
שבקעו מהלב
לא ישובו ריקם
לא לא
שדות פרדסים של אמת
מפוחית ופסנתר
ינגנו את בואם

היום תאמצינו
היום תברכינו
היום תגדלנו תדרשו לטובה
היום תכבדנו
היום תלבבנו
היום תמלטנו תמלטנו מכל רע

היום תרחמינו
שמור על חיילנו
השב את שבויינו
המצא לנו נחמה

עד שכל הדמעות הכאב
ששרפו את הלב
יצמיחו עולם
שדות פרדסים של אמת
כלנית ושקד
עכשיו פורחים לשובם

- 29.3 שונטל בכר
- 30.3 צילה בן רשף
- אופיר שוורץ
- יהל לדרמן
- 31.3 טרי לפינג
- דליה בוסקילה
- אחינועם כץ
- 1.4 סימון שיינגזיכט
- 2.4 רוני וגנר
- ניצן ויסבקר
- אביגיל אלאני
- כרמי נוי
- 3.4 יהודה דהן
- 4.4 לאה בן אדיבה
- דנה אגם
- קרן איילון
- רון ינטיס
- אמה קולינס

סיפור לשבת

אליהו, מושבניק זקן, משגיח על העדר שלו בשדה רחוק בנגב, כאשר לפתע מגיחה מולו בענן אבק מכונית ב.מ.וו.

הנהג, בחור צעיר בחליפה של ארמאני, נעלי גוצ'י, משקפי ריי-באן ועניבת איב סאן לורן, מוריד את החלון ושואל את המושבניק: "אם אומר לך כמה פרות ועגלים יש לך בעדר שלך, האם תיתן לי עגל אחד?"

אליהו מביט בצעיר, שבבירור הוא יאפי עירוני, מסתכל על העדר הרועה בשלווה ועונה בשקט: "בטח, למה לא?"

היאפי יוצא מהמכונית, שולף את מחשב המחברת שלו מתוצרת דל, מחבר אותו לאייפון שלו, גולש לאתר של נאסא באינטרנט, שם הוא מזמן לוויין ג'יפיאס לקבל איכון מדויק של המיקום שלו, אותו הוא מזין אח"כ ללוויין אחר של נאסא אשר סורק את האיזור לתמונה ברזולוציה גבוהה ביותר.

אז היאפי פותח את התמונה הדיגיטלית בתוכנת פוטושופ ומייצא אותה לאתר לפענוח מידע בהאמבורג בגרמניה..

בתוך שניות, הוא מקבל בדואר אלקטרוני ע"כ המחשב הנישא שלו כי התמונה מעובדת וכי המידע אוכסן. אז הוא משתמש בבסיס נתונים כדי לקבל דף אקסל, ולאחר כמה דקות מקבל תשובה. הוא פונה לאליהו ואומר: "יש לך בדיוק 1,586 פרות ועגלים".

"נכון", עונה אליהו, "ובכן, בחר לעצמך אחד, מאחר שזכית בו בצורה הוגנת".

הוא מביט כיצד היאפי המהודר בוחר אחת מהחיות ומסתכל בשעשוע כיצד האיש מרים אותה ושם אותה בתא המטען של מכוניתו.

בזמן שהיאפי מנער בזהירות את האבק מעל החליפה שלו, אליהו אומר: "ואם אני אומר לך בדיוק במה אתה עובד ומאיפה באת, האם תחזיר לי את העגל שלי?"

היאפי חושב לשנייה, מתלבט מה יכול המושבניק המקומט, הזקן והבער הזה יכול לדעת. הוא מחייך ואז אומר: "בסדר, למה לא? גם אני מאמין במשחק הוגן".

"אתה פוליטיקאי ואתה עובד בירושלים", אומר לו אליהו.

"ואוו, זה נכון", אומר היאפי ההמום, "אבל תאמר לי, איך בשם האל ניחשת את זה?"

אליהו עונה: "שום צורך לנחש. צצת פה בלי שמישהו הזמין אותך; אתה רוצה לקבל תשלום עבור תשובה שבמילא אני יודע, לשאלה שלא שאלתי אותך כלל; השתמשת בצידוד ששווה מיליונים כדי להראות לי כמה אתה חכם ממני; ואינך יודע דבר וחצי דבר איך אנשים עובדים מתקיימים, ואינך יודע כלום ביחס לפרות. ואם כבר בעניין הזה - זה עדר של כבשים. ועכשיו, תחזיר לי את הכלב שלי...."

העתקתי מפייסבוק לא יודעת מי היוצר.

